

Posudek
na diplomovou práci
„Komparativní studie modelů ochrany obětí obchodování s lidmi“

Diplomantka: Kristýna Tomanová

Ochrana obětí obchodování s lidmi se stala důležitým tématem prosazování lidských práv. Česká republika se v posledních letech touto problematikou vážně zabývá, čehož dokladem jsou i přijaté četné vládní dokumenty.¹ Lze proto uvítat zaměření diplomové práce ve směru komparace modelů ochrany obětí v různých legislativách Evropy.

Diplomantka začíná svou práci vymezením pojmu „obchodování s lidmi“, ve zkratce si všímá historického vývoje tohoto pojmu od roku 1904 do současnosti. Uvádí, že se od roku 2002 v EU za obchodování s lidmi považuje jednak obchodování s lidmi za účelem otrocké práce, jednak obchodování za účelem sexuálního vykořisťování. V závěru kapitoly uvádí že náš trestní řád (správně by mělo být trestní zákon – K.V.) vychází z ratifikovaného Palermského protokolu a definuje „obchodování s lidmi“ jako trestné činy proti svobodě a lidské důstojnosti.

V další části diplomové práce autorka vymezuje termín „oběť obchodování s lidmi“ ve třech skupinách, a to za účelem (asi otrocké K.V.) práce, za účelem (asi sexuálních – K.V.) služeb a za účelem (asi prodeje – K.V.) orgánů – viz str. 15. Obětí takového obchodování je zde označena osoba, která byla prodána, unesena nebo přišla sama, aniž ví o své pozici oběti. Výklad o situaci oběti by potřeboval zpřesnit, zejména upřesnit „pseudooběť“, která např. z důvodu touhy po rychlém finančním zisku se vědomě stává prostitutkou.

Další výklad o obchodování s lidmi (oproti definici pojmu) se v diplomové práci redukuje pouze na komerční sexuální zneužívání. Diplomantka manifestuje svou výkladovou strategii: „Protože aktivity zaměřené na boj s komerčním sexuálním zneužíváním v ČR se musí odvíjet i od informací o zemích původu obětí,...zařadila jsem i toto téma do své práce“ a proto podává stručnou informaci o situaci v oblasti komerčního sexuálního zneužívání v osmi zemích. Při výkladu by bylo třeba se vyvarovat některých tvrzení typu: „Komerční sexuální zneužívání žen v rámci slovenských hranic je v současné době převážně jen domácí

---

¹ viz Usnesení vlády ČR ze dne 3.září 2003 č. 849 k Národní strategii boje proti obchodování s lidmi za účelem sexuálního vykořisťování v České republice

Usnesení vlády ČR ze dne 20. července 2005 č. 957 k Národní strategii boje proti obchodování s lidmi – pro období let 2005 až 2007

Usnesení vlády ČR ze dne 15. října 2007 č. 1150 ke Strategii prevence kriminality na léta 2008 - 2011

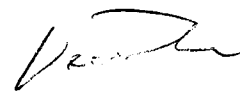
záležitostí, kdy občanky Slovenské republiky jsou **nuceny (!)** provozovat prostituci v domácím prostředí (viz str. 17). Také zde postrádám přesnější rozlišení kriminálního získávání obětí a „obětí“, které se vědomě nabízejí k činnostem, které někdy (ne však vždy) vyústí do nedobrovolné činnosti.

Po tomto výkladu o situaci v zahraničí si diplomantka všimá modelu ochrany obětí v ČR. Zde víceméně popisuje fungování Národní strategie boje proti obchodování s lidmi. V této souvislosti věnuje zvláštní pozornost „institucionální síti“ (vládnímu i nevládnímu sektoru a – poněkud v této kapitole neorganicky – i mezinárodním organizacím).

Od str. 46 se diplomantka postupně dostává k vlastnímu tématu diplomové práce, tj. ke „komparativní studii“. Pro srovnání si vybírá k analýze bulharský a nizozemský model ochrany obětí obchodování s lidmi za účelem sexuálního vykořisťování. Z práce přímo nevyplývá jasný důvod, proč autorka volila právě tyto země. Jako důvod uvádí, že mezi Bulharskou republikou a Nizozemím je z hlediska obchodování s lidmi „pomyslná geografická přímka“ (viz str. 36) a že ženy z Bulharska jsou velmi často obchodovány v Nizozemí. Nicméně se v těchto pasážích dovídáme zajímavé informace z obou exponovaných zemí. Škoda, že zde diplomantka šetřila s uváděním informačních zdrojů. Při srovnání se diplomantka poněkud neobratně ohání konstrukcemi „hypotéz“, ty násilně konstruuje a samozřejmě ani nemůže ověřovat. Jde spíše o předpokládané skutečnosti, které se s vysokou pravděpodobností naplní, neboť obě země jsou v EU.

Obecně je třeba konstatovat, že sepsaná práce vykazuje známky úspěchanosti, která se projevuje jednak občasnou nesystematičností výkladu, množstvím stylistických neobratností (srovnej např. str. 57) a gramatických chyb. Práce působí jako souhrn informací z často neznámých zdrojů, pouze sporadicky nacházím samostatnou úvahu. S politováním konstatuji, že diplomantka při psaní práce pouze minimálně spolupracovala se svým vedoucím diplomové práce.

Závěr: Diplomová práce shrnuje některé zajímavé poznatky z oblasti obchodování s lidmi, není však zpracována dostatečně precizně. Navrhuji, aby byla práce hodnocena – v závislosti na způsobu obhajoby - známkou **dobře až velmi dobře**.

V Praze 17. ledna 2008

PhDr. K. Večerka, CSc.